

กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นาย สิบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

เอกสารวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา
โดย นาย สืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ปองภพ พุ่มพวง

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2563 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(นิพนธ์ บุญศิริ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ชูติกาญจน์ ศรีวิบูลย์)

พันเอก กรรมการ
(ปองภพ พุ่มพวง)

พันเอกหญิง กรรมการ
(ธัญญา สิมพันธ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย นาย สืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์
เรื่อง กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา
วันที่ กันยายน 2563 **จำนวนคำ :** 5,191 **จำนวนหน้า :** 16
คำสำคัญ กลยุทธ์, ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, การพัฒนาบัณฑิต, ความเป็นเลิศ
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาถือว่าการศึกษาระดับที่สำคัญเนื่องจากเป็นการศึกษาที่เตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ โดยเฉพาะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกมจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะตามที่เจ้าของสถานที่ประกอบการและสังคม จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าคุณภาพของอุดมศึกษาไทยมีทั้งจุดเด่นและจุดอ่อนในหลายประการ คุณภาพอุดมศึกษายังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร สถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชนและผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา หลักสูตรและการเรียนการสอนมีความล้าสมัย ไม่เป็นสากลและไม่เกิดบูรณาการตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปดังนั้นจึงจำเป็นต้องทบทวน กลยุทธ์แนวทางในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต จากการศึกษาพบว่าสามารถสร้างแนวทางพัฒนาตามเป้าหมายได้โดยกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาแยกได้ 10 กลยุทธ์ เพื่อนำพ้องค์กรไปสู่ความเป็นเลิศในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องเปิดหลักสูตรให้ตรงกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างจุดแข็งและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆซึ่งกันและกัน สถาบันการศึกษาต้องมุ่งจัดการศึกษาเฉพาะทางที่เป็นการลงลึกเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ อันเป็นการพัฒนาการอุดมศึกษาที่มีคุณภาพโดยสร้างความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆให้สามารถแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำอื่นๆทั่วโลกได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ABSTRACT

AUTHOR : Mr. Suebsawad Vuttivoradit

TITLE : Strategies for producing graduates towards excellence of Suansunandha Rajabhat University

DATE: September 2020 **WORD COUNT :** 5,191 **PAGES :** 16

KEY TERMS : Strategy, 20 Year National Strategy, Graduate Development, Excellence

CLASSIFICATION : Unclassification

Higher education is considered an important education because it prepares people for a career. Especially graduates who have graduated must be qualified people as owners, establishments and society. From previous studies, it is found that the quality of Thai higher education has both strengths and weaknesses in many aspects. The quality of higher education is not that high enough. Some higher education institutions Lack of community involvement Private organizations and entrepreneurs in higher quality development Curriculum and teaching are outdated. Not universal and not integrated with the flow of change Suan Sunandha Rajabhat University is one of the higher education institutions that is responsible for producing graduates. To be of quality according to the changing period. Therefore, it is necessary to review Strategies for guidelines for graduating quality development From the study, it can be found that development guidelines can be achieved by setting development strategies in 10 separate strategies. In order to bring the organization to excellence in higher education, it is necessary to open a course that meets the needs of the current labor market. And the future Create a network of cooperation with other internal departments and higher education institutions. To strengthen and share new knowledge with each other Educational institutions must focus on specialized education in depth to gain expertise. Which is the development

of higher quality education by creating new knowledge and innovations to be able to compete with other leading higher education institutions around the world, Suan Sunandha Rajabhat University

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการนำไปประกอบการพิจารณา การปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์กรเพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้การสนับสนุนทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ปองภพ พุ่มพวง คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัย ส่วนบุคคล พันเอก นิพนธ์ บุญศิริ พันเอกหญิง ธัญนุช สิงห์พันธุ์ รวมถึง รองศาสตราจารย์ ชูติกาญจน์ ศรีวิบูลย์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะอันเป็นประโยชน์ ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูล แนวความคิดที่เป็นประโยชน์นำมา พัฒนาสู่การบูรณาการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้กระบวนทัศน์ใหม่ที่มีความเหมาะสมสามารถ นำมาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่าน พลตรี มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติหัวข้อวิจัยให้ผู้วิจัยได้มีโอกาส ในการจัดทำ สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิ์ ประสาทความรู้และอบรมให้แก่ผู้วิจัยมาตลอดระยะเวลา ที่เข้ามาเรียนในรั้ว วิทยาลัยการทัพบก ซึ่งความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากท่านอาจารย์ทุกท่าน ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยฉบับนี้ได้สำเร็จและผู้ที่อยู่เบื้องหลังทุกท่านที่ให้กำลังใจ หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจและสามารถนำไปสู่ การพัฒนาองค์กร รวมถึงกองทัพและวงการการศึกษาต่อไปในอนาคต

กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็วมากซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกในทุกภาคส่วนโดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและรูปแบบการทำงานตั้งแต่ระดับบุคคลถึงระดับองค์กร การศึกษาถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาอย่างช้านานในสังคมไทย เรียกว่ายุคสมัยนี้เด็กรุ่นใหม่แทบจะหาคนไม่มีการศึกษาไม่ได้แล้ว อย่างน้อยๆ ที่สุดเด็กทุกคนก็จำเป็นจะต้องจบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทางรัฐบาลกำหนดไว้ หรือแม้แต่เด็กทุกคนก็ต้องอ่านออกเขียนได้ อย่างไรก็ตาม การศึกษาของเด็กไทยในยุคปัจจุบันต้องถือว่ามีปัญหาพอสมควรจากสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นและการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และสิ่งเหล่านี้ก็คือปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของเด็กไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก รัฐบาลไทยได้เตรียมการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ¹ 20 ปีและนโยบายประเทศไทย 4.0 เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลและเศรษฐกิจของชาติในส่วนองค์กรหรือสถาบันต่างๆ ในประเทศ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นคุณสมบัติ ที่สำคัญของหน่วยงานที่จะทำให้สามารถปรับตัวและอยู่รอดได้ ในกระแสของการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้ เปรียบได้กับระดับปัจเจกบุคคลที่ต้องปรับตัวเรียนรู้ต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 - 2580) ประกอบด้วยคติพจน์ซึ่งเปรียบเหมือนเป้าหมายสุดท้าย(End States) ของการพัฒนาคือ ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่งและชาติไทยพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติย่อยอีก 6 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

หากพิจารณาให้ดีแล้วจะพบว่า ยุทธศาสตร์ทั้งหกด้านของรัฐบาลนั้น มุ่งไปสู่ตัวชี้วัดที่สำคัญที่สุดคือประชาชนรายบุคคล กล่าวคือการที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของรัฐบาลจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่าประชาชนได้มีการพัฒนาเชิงบวก ในยุทธศาสตร์ทั้งหกประเด็น ตัวอย่างเช่นในด้านความมั่นคงประชาชนต้องมีความรู้สึกมั่นใจในความมั่นคงปลอดภัย ทั้งในระดับบุคคลจนถึงระดับชาติ ในด้านด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประชาชนต้องได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในด้านต่างๆ(ความรู้ความสามารถและทักษะ)อย่างดีพอสำหรับการดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์นี้ แต่รัฐบาลจะไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้เลยหากว่า ประชาชนนั้นไม่มีความรู้หรือขาดคุณภาพด้านการศึกษา ดังนั้นกระดุมเม็ดแรกที่รัฐบาลต้องติดก่อนเรื่องอื่นคือการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของประชาชน เพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและศักยภาพที่ดีเพียงพอต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีนั้นเอง

จากอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยมีการจัดระบบการศึกษาเป็น 3 ระดับ²ได้แก่ 1)ระดับประถมศึกษา 2)ระดับมัธยมศึกษา 3)ระดับอุดมศึกษา เมื่อบุคคลได้รับการศึกษาจนสำเร็จจากระดับอุดมศึกษาหรือจบปริญญาตรีแล้วนั้น ก็เสมือนว่าบุคคลนั้นมีความพร้อมสำหรับการทำงานแล้ว(เป็นบัณฑิต) ตามองค์ความรู้ที่ได้เรียนมา ถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศที่พร้อมจะทำงานขับเคลื่อนประเทศชาติในงานสาขาต่างๆได้

ในอดีตกระบวนการผลิตบัณฑิตเป็นความรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งกำหนดระเบียบในการผลิตบัณฑิตให้ใช้เวลาและสถานที่อยู่ที่มหาวิทยาลัย นักศึกษาจะใช้การเรียนแบบดั้งเดิมคือเรียนในห้องเรียนกับอาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ และเสริมด้วยการค้นคว้าด้วยตนเอง กล่าวโดยง่ายกระบวนการผลิตบัณฑิตในอดีตจะมีลักษณะเหมือนการเข้าค่ายติวเข้ม แบบเผชิญหน้า(Face to face)นั่นเอง การเรียนแบบดั้งเดิมจะมีการใช้เทคโนโลยีไม่มาก อาจมีบ้างก็เป็นพวกแผ่นบันทึกการสอน ต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ มีการพัฒนาความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(Information Communication Technology)หรือ ICT สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆได้มีการ

นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น มีการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนอยู่ที่สถาบัน(off line) และการเรียนทางไกลผ่านสื่อ(on line)ซึ่งเป็นที่รู้จักในชื่อการเรียนแบบผสมผสาน³(Blended Learning) นอกจากนี้ยังมีการใช้แอปพลิเคชัน(Application)บนอินเทอร์เน็ตอีกมากมายเพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอนสมัยใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้รับผลกระทบจากการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ย่อยใน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นหน่วยงานด้านการศึกษาที่สำคัญของชาติมีภารกิจสำคัญในการผลิตบัณฑิตเพื่อออกไปขับเคลื่อนและพัฒนาสังคมและเป็นองค์กรที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก แต่จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (External Quality Assessment) ประจำปี 2561 สถาบันแห่งนี้มีรายงานผลการปฏิบัติงานตามภารกิจ 5 ด้าน คือ 1.ด้านการวิจัย อยู่ในระดับดีมาก 2.ด้านการบริการวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก 3.ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับดีมาก 4.ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับดีมาก แต่ผลด้านที่5.การผลิตบัณฑิตอยู่ในระดับดี ซึ่งยังถือว่าเป็นระดับที่ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้บริหาร คณะผู้ประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรมีมาตรฐานหรือมาตรการวิธีการในการผลิตบัณฑิตในระดับที่สูงกว่านี้ เพราะบัณฑิตที่ผลิตออกไปจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยและมีส่วนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ใน 4 ประเด็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์ในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้อยู่ในระดับดีเลิศว่าจะมีแนวทางอย่างไร และมีองค์ประกอบใดบ้างที่มีผลกระทบต่อกระบวนการผลิตบัณฑิต เพื่อนำเสนอกลยุทธ์ที่ได้มาใช้ในการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาต่อไป

การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ในสังคมของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทุกคนคงปฏิเสธไม่ได้ว่ารู้จักหรือคุ้นเคยกับ “การประกันคุณภาพการศึกษา” มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา⁴จะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่ง ใช้ในการเทียบเคียงเพื่อให้เกิดการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อไป การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามีทั้งการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ที่เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ โดยบุคลากรของสถานศึกษาแห่งนั้น และการประกันคุณภาพภายนอก ที่เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา มีการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ซึ่งกระทำโดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) หรือผู้ประเมินภายนอกแล้วแต่กรณี ทำให้การประกันคุณภาพการผลิตบัณฑิตในปัจจุบันอ้างอิงถึงเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันและกำหนดตัวบ่งชี้ชุดเดียวกันซึ่งช่วยให้ระบบอุดมศึกษามีเอกภาพได้ดี รูปแบบที่ใช้กันทั่วไปเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่ใช้กันมากคือการประเมินเชิงพัฒนาตาม PDCA (Plan = วางแผน, Do = ปฏิบัติ, Check = ตรวจสอบ และ Act = ปรับปรุง) และการประเมินเชิงเทียบสมรรถนะ(benchmark)

สรุปในกระบวนการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาก็เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่นๆที่ต้องผ่านระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยปี พ.ศ. 2561 เรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ต่อการทำงานของบัณฑิต ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ที่ผู้ใช้บัณฑิต/

ผู้ประกอบการต้องการ วิธีการศึกษาใช้การระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่ เป็นผู้ใช้บัณฑิตทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทาในฐานะผู้ผลิตบัณฑิต จำนวนทั้งสิ้น 875 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ใช้ บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตในระดับดี คุณลักษณะบัณฑิตที่ผู้บัณฑิต ต้องการ 1.ด้านความรู้ความสามารถ ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้เฉพาะทาง มีความเป็น นักวิชาการ ขยันหมั่นแสวงหาความรู้ มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ 2. ด้านความความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม ต้องการบัณฑิตที่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ตรงต่อ เวลา มีจรรยาบรรณ ห่วงเทให้กับงาน กล้าแสดงออก รู้จักกาลเทศะ กระตือรือร้น ตัดสินใจ เร็ว กริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้อารมณ์ให้ถูกกาลเทศะ ส่วนที่ 2 วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและ คุณลักษณะของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปี พ.ศ. 2561 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สํารวจความสอดคล้องของคุณลักษณะของบัณฑิตกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต กลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้ใช้บัณฑิต ประกอบด้วย นายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ที่บัณฑิตทำงานเกี่ยวข้อง ด้วย หรือบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้ข้อมูลจากการติดตามสภาพการมีงานทำของ บัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตในระดับมาก และมีความ พึงพอใจในด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ในวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว สำหรับข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในส่วน ที่เป็ความต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาพัฒนาคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถ ในเรื่องการศึกษา ด้านความรู้ความสามารถที่เรียนมามากที่สุด รองมา คือ ความรู้ทางภาษาอังกฤษ/ภาษาต่างประเทศ การฝึกปฏิบัติ ส่วนด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม ต้องการให้พัฒนาคุณภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณมากที่สุด รองลงมาคือ กล้าคิด กล้าทำ กล้า แสดงออก รู้กาลเทศะ มีความเป็นผู้นำและมีความกระตือรือร้น ผลการศึกษาทั้ง 2 ส่วน

สรุปได้ว่ามีความสอดคล้องกัน ทั้งในเรื่องความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จากบทความวิชาการเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในบริบทของอาเซียน⁵ พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในบริบทอาเซียนมีดังนี้ 1) ลักษณะภายในทางความคิดคือเป็นผู้มีความรู้เท่าทัน รอบรู้ข่าวสารอาเซียน เข้าใจความแตกต่างระหว่างประเทศไทยกับอาเซียนในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกฎระเบียบ รู้ข้อดีและข้อด้อยของไทยในการเข้าสู่อาเซียน รวมทั้ง การมีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการมีทักษะในชีวิตและการทำงาน 2) ด้าน บุคลิกภาพประกอบด้วย ความรักชาติ อนุรักษ์ความเป็นไทย และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ 3) ลักษณะภายนอกที่แสดงให้เห็น ประกอบด้วยการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนได้ การมีมนุษยสัมพันธ์ การมีทักษะทางตัวเลขและไอที

โดยสรุปบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในประเทศและระดับภูมิภาคอาเซียน

กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้วิจัยได้ค้นพบ กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประกอบด้วย 10 กลยุทธ์ย่อยได้แก่ 1.กลยุทธ์การปรับวิสัยทัศน์องค์กร 2.กลยุทธ์การบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย 3.กลยุทธ์การส่งเสริมการบริหารงานโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ 4.กลยุทธ์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้ 5.กลยุทธ์การพัฒนานโยบายการผลิตบัณฑิต 6.กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิต 7.กลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายการผลิตบัณฑิต 8.กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตเชิงรุก 9.กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรการเรียน 10.กลยุทธ์การพัฒนาผลงานที่มีคุณภาพสูง โดยมี จุดประสงค์สุดท้ายที่พึงประสงค์ (End State) คือการที่สามารถผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพในระดับดีเลิศ ซึ่งการจะไปถึงสภาวะนั้นต้องอาศัยการใช้ทรัพยากร

ทุกอย่างที่รวมทั้งเครื่องมือ (Means) และดำเนินการตามแนวทาง (Ways) ที่ได้พิจารณา
อย่างดีแล้วว่าเป็นวิธีการหรือแนวทางเชิงรุกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการผลิตบัณฑิต
อย่างมีประสิทธิภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

1. กลยุทธ์การปรับวิสัยทัศน์องค์กร

วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาก็คือมหาวิทยาลัยแม่แบบที่ดีของสังคม
(Smart Archetype University of the Society)ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์นี้มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทาต้องรักษาความเป็นมหาวิทยาลัยอันดับ 1 ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
และมีผลงานที่เป็นแม่แบบสวนสุนันทาด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุง
ศิลปะและวัฒนธรรมและมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้กำหนดนิยามแม่แบบที่ดีของ
ความฉลาด (Smart) ของนักศึกษาของมหาลัยว่าต้องเป็นลักษณะของ “ฉลาดหลักแหลม
น้อมอง” ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

S = Smart Students

นักศึกษา “ฉลาดหลักแหลม น้อมอง” มีความคิดดี ทำดี พุดดี แต่งกายดี

M = Smart Management

การบริหารจัดการ “ฉลาดหลักแหลม น้อมอง” ผู้บริหารเก่งและดี รับผิดชอบต่อสังคมทำดี
มุ่งคุณภาพ และมีธรรมาภิบาล

A = Smart Academic

วิชาการ “ฉลาดหลักแหลม น้อมอง” สร้างหลักวิชาที่สร้างสรรค์ และนำไปใช้ประโยชน์ได้
รวมทั้งมีรูปแบบการนำเสนอที่ดี

R = Smart Research

การวิจัย “ฉลาดหลักแหลม น้อมอง” สร้างผลงานวิจัยที่ตอบสนองสังคม และนำไปใช้
ประโยชน์ได้ รวมทั้งมีรูปแบบการนำเสนอที่ดี

T = Smart Technology & Teacher

เทคโนโลยี & ครู “ฉลาดหลักแหลม น้อมอง” มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพและมี
ประสิทธิภาพ รวมทั้งมีครูที่เป็นต้นแบบในการคิดดีและทำดี

สำหรับเสาหลักในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย ๓ ประการได้แก่ทุนความรู้

(Knowledge Capital)คุณธรรม (Morality)เครือข่าย (Partnership)

ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism)และวัฒนธรรม (Culture) ที่ว่า “ความเป็นแบบอย่างที่ดีตามวิถีของรัตนโกสินทร์”

สำหรับอัตลักษณ์(Identity) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คือ เป็นนักปฏิบัติ ผนัฒนาการ เชี่ยวชาญการสื่อสาร ชำนาญการคิด มีจิตสาธารณะ ซึ่งนับว่าเหมาะสมอยู่แล้ว

ส่วนเอกลักษณ์(Uniqueness)ก็คือ เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้ เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

ค่านิยมหลัก(Core Values)มหาวิทยาลัยฯ จะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักที่ประการในการ นำพามหาวิทยาลัยสู่ความสำเร็จในอนาคต ดังนี้

W (Wisdom & Creativity) : ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์

H (Happiness & Loyalty) : ความผาสุกและความภักดีในองค์กร

I (Integration & Collaboration) : บูรณาการ และความร่วมมือ

P (Professionalism) : ความเป็นมืออาชีพ

2. กลยุทธ์ในการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย

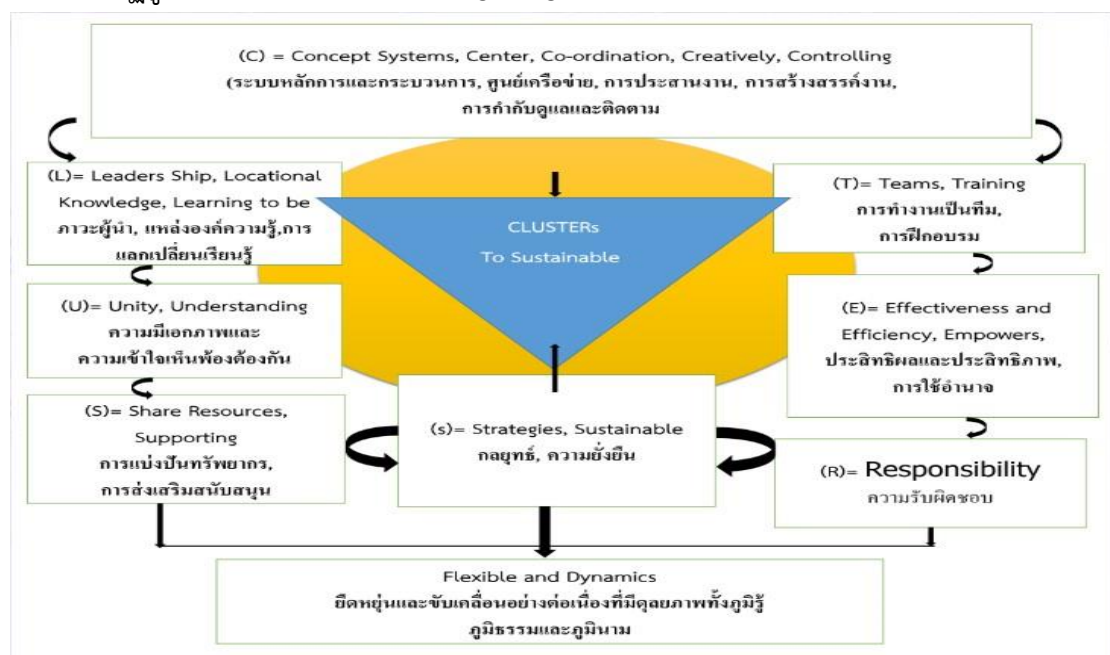
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้ดำเนินไป ในทางสายกลางภายใต้เงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม และเป็นแนวทางการพัฒนาที่สมดุล มั่นคง ยั่งยืนพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและก้าวทันต่อโลก โดยกำหนดนโยบายในการบริหารและ พัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ไปสู่ความสำเร็จที่กำหนดไว้ โดยนโยบายด้านการบริหารจัดการนั้นควรจะเร่งรัดและสร้างกระบวนการและกลไกการ พัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทุกคนให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จสูงสุดในเส้นทางวิชาชีพศึกษา เอกลักษณ์อัตลักษณ์ของความเป็นสวนสุนันทาที่มีอดีตอันน่าภูมิใจเพื่อนำไปสู่ความผาสุก และคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในองค์กรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักธรร มาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรในทุกมิติจัดสภาพแวดล้อมที่ดีด้านการเรียนการสอน ให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่

ทันสมัยส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ได้พัฒนาในเส้นทางวิชาชีพทั้งในด้านวุฒิ การศึกษาและผลงานวิชาการ รวมทั้งความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น

3. กลยุทธ์การส่งเสริมการบริหารงานโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ

องค์ประกอบและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการงานแบบกระจายอำนาจเชิงระบบที่เกิด ดุลยภาพทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการและการปฏิบัติงาน การกำกับ ติดตามตรวจสอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตามกรอบ การมอบหมายงานและภารกิจให้คณะกรรมการการบริหารการศึกษาในการขับเคลื่อน นโยบายและการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพในมิติเชิงนโยบาย มิติความสามารถ มิติ บุคลากร มิติการบริหารจัดการมิติการพัฒนาและมิติการปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นใน 3 เรื่อง หลักได้แก่

1. การปฏิรูประบบบริหารราชการ (Administrative Reform)
2. การปฏิรูประบบปฏิบัติงานประจำ (Regulatory Reform)
3. การปฏิรูประบบงบประมาณ (Budgeting Reform)

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ “CLUSTERS”⁹

4. กลยุทธ์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้

เหตุผลสำคัญที่ต้องมีการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้ และจะส่งผลต่อการผลิตบัณฑิตสู่การเป็นเลิศได้มี ดังนี้

- 4.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจะเป็นองค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สมาชิกในองค์กรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะการทำงาน มีการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรเพิ่มขีดความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง และนำสิ่งที่องค์กรสนับสนุนด้านการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ที่มงาน และองค์กรเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรร่วมกัน(จุดมุ่งหมายคือ การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา)ตลอดจนการสร้างค่านิยมเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและทดลองทำสิ่งใหม่ๆ จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร
- 4.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจะเป็นสถาบันการศึกษาในฐานะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (The School as a Learning Organization) ผลักดันสถานศึกษา เป็นที่สร้างความเจริญงอกงามแก่นักศึกษา กับบุคลากร และผู้บริหาร สมควรเป็นสถานที่สนับสนุนส่งเสริมการใช้ปัญญาและความร่วมมือทางวิชาชีพ (Professional Collaborations)
- 4.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจะเป็นสถานศึกษาที่ทำงานเป็นระบบ (System) มากกว่าแยกส่วน (Separate Parts) ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บุคลากร สนับสนุน ผู้ปกครองต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
- 4.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในฐานะสถาบันการศึกษาที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้⁶ต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์กร ได้แก่ โครงสร้าง วัฒนธรรม การดำเนินงานและกลยุทธ์ในการใช้กระบวนการเรียนรู้ของบุคลากรทุกระดับที่นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรหรือสถานศึกษานั้นนอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงความรู้และข้อมูลข่าวสารจากภายนอกและภายในองค์กรเอง รวมถึงการสร้างความรู้ การคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สมาชิกทุกฝ่ายขององค์กรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการสร้างองค์กรแห่งการ

เรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

5. กลยุทธ์การพัฒนานโยบายการผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาต้องปรับนโยบายด้านการผลิตบัณฑิตพัฒนาสาขาวิชาทุกสาขาวิชาไปสู่ความเป็นเอตทัคคะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระดับสากลประสานเครือข่ายภายนอกมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตเพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมในทุกกระบวนการยกระดับการเรียนการสอนและการวิจัย โดยการมีเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ลึกซึ่งในศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ และเป็นเพื่อนร่วมงานที่ดี พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีและการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ดี และบุคลิกภาพที่สง่างามสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีพรสวรรค์และความสามารถพิเศษที่โดดเด่น

6. กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาต้องจัดให้มีการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิตในยุคศตวรรษที่ 21 โดยควรมีคุณลักษณะเฉพาะ 10 ประการดังนี้

- 6.1 ความมีวินัยและความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัย ให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนและรับผิดชอบงาน
- 6.2 แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ มีสัมมาคารวะและสุภาพเรียบร้อย มีมารยาทในบทบาทต่างๆ
- 6.3 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ลัทธิขโมยน้อยในทรัพย์สินของผู้อื่น นำคืนสิ่งของที่พบเห็นแก่เจ้าของโดยไม่ลังเล รักษาคำพูด คำมั่นสัญญาทั้งที่ให้ไว้กับตนเองและผู้อื่น มีความจริงใจและจริงใจต่อคนที่ตนรักและศรัทธา ให้ความสำคัญกับเวลานัดหมาย
- 6.4 ความกตัญญูกตเวที รักเคารพ พ่อแม่ ผู้ปกครองและแสดงออกซึ่งการตอบแทนพระคุณอย่างเหมาะสม ระลึกถึงพระคุณของครู อาจารย์ ผู้มีคุณและแสดงออกซึ่งการตอบแทนพระคุณอย่างเหมาะสม ประพฤติตนเป็นสมาชิกที่ดีต่อครอบครัว

ชุมชนและสังคม ความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เห็นแก่ตัว รู้จักให้เพื่อส่วนร่วมแก่ผู้อื่น มีน้ำใจและให้การช่วยเหลือผู้อื่นรู้จักบริจาคแบ่งปันทรัพย์สินแก่เพื่อนหรือผู้อื่นที่ด้อยกว่า

- 6.5 ความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของมหาวิทยาลัยอย่างรู้คุณค่าและประหยัด ร่วมกิจกรรมการรณรงค์ให้สมาชิกองค์กรมีการประหยัด
- 6.6 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่สังคมและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ร่วมกิจกรรมการบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวม ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร่วมกิจกรรมพัฒนามหาวิทยาลัยและชุมชน
- 6.7 ความมีสุขภาพกาย สุขนิสัยและสุขภาพจิตที่ดี รู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัยและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ไม่เสพสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา มีความมั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ำรง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น
- 6.8 มีสุนทรียภาพทั้งทางด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา สนใจและร่วมกิจกรรมงานด้านศิลปะ ดนตรี และ กีฬา สนใจและร่วมกิจกรรมงานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
- 6.9 ความใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต
- 6.10 มีทักษะในการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีมหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

7. กลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายการผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาต้องสร้างเครือข่าย⁸ มีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา โดยมหาวิทยาลัยต้องมุ่งที่จะสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับมหาวิทยาลัยและหรือสถาบันการศึกษาอื่นๆในระดับเดียวกันและส่งเสริมและสืบสานศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นสวนสุนันทาส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ค้นคว้า เพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรมแลกเปลี่ยนเพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

8. กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตเชิงรุก

ภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นก็คือการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่21 และการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จึงจำเป็นต้องมีกลยุทธ์นี้ในการผลิตบัณฑิตเชิงรุก¹¹ มหาวิทยาลัยต้องมุ่งที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสู่การเป็นเอตทัคคะที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติโดยการผลิตบัณฑิตเชิงรุกนั้นจะก่อให้เกิดบัณฑิตที่เน้นองค์ความรู้เป็นเอตทัคคะ มีผลงานการวิจัยทางวิชาการที่อุดมไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ มีผลงานวิชาการที่ตอบและแก้ปัญหาของสังคม และมีศิลปะและวัฒนธรรมไทยตามแม่แบบวัฒนธรรมวังสวนสุนันทา

9. กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรการเรียน

กลยุทธ์นี้จะมุ่งเน้นในการปรับปรุงในเรื่อง จุดมุ่งหมาย, โครงสร้าง, เนื้อหา, การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ของคณะกรรมการศึกษา(Faculty)ในแต่ละสาขาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องนี้คืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทุกคนะ โดยต้องร่วมกันพิจารณาใน5 ประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

- 9.1 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบ อาชีพได้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรครอบคลุมคุณสมบัติและลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาชีพนั้น
- 9.2 ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาและการวัดและประเมินผลทางด้านทฤษฎีเหมาะสม และที่สำคัญต้องมีความเที่ยงตรง โปร่งใส ตรงไปตรงมา ไม่มีการช่วยเหลือผู้ใด ๆ คือต้องประเมินอย่างแท้จริง ผ่านจริง ตกจริง

- 9.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาจารย์มีการวางแผนการสอนและเตรียมการสอน อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม หรือแสดงความคิดเห็น และอาจารย์ได้สอนตรงตามวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับ ประเด็นนี้คือ คณะต้องมีการทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ใช้การเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง มีเนื้อหาความรู้ที่ทันสมัย
- 9.4 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ได้แก่ จำนวนปีการศึกษาเหมาะสมกับหลักสูตร การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาซีพบังคับเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิชาแกน กล่าวโดยง่ายคือโครงสร้างของหลักสูตร7นอกจากจะมีความเหมาะสมระหว่างระยะเวลาเรียน และเนื้อหารายวิชาหลัก วิชาการ หรือวิชาเสริมแล้ว มหาวิทยาลัยต้องพิจารณาบริบทที่เกี่ยวข้องอย่างอื่นเพื่อสร้างความเป็นมาตรฐานให้กับโครงสร้างหลักสูตรอีกด้วย
- 9.5 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ได้แก่ เนื้อหาของวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของวิชาภาคทฤษฎีเพียงพอที่จะนำไปใช้งานอาชีพและเนื้อหาของวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงตามลำดับ และควรมีสัดส่วนของภาคปฏิบัติที่เหมาะสม สามารถประเมินคุณภาพของบัณฑิตรายบุคคลได้ว่า สามารถนำความรู้จากภาคทฤษฎี ลงมาสู่ภาคปฏิบัติได้

10. กลยุทธ์การพัฒนาผลงานที่มีคุณภาพสูง

มหาวิทยาลัยต้องมุ่งที่จะพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในที่ตอบสนองต่อความเป็นนานาชาติ และสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ สำหรับนโยบายด้านการบริการวิชาการต้องส่งเสริมให้มีการบริการวิชาการที่เชื่อมโยงกับงานวิจัย และเกิดการบูรณาการกับการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายกับองค์กรภาครัฐและเอกชนในการให้บริการวิชาการ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ยั่งยืน นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสเรียนรู้ให้แก่ทุกคนทุกกลุ่มวัย เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อมหาวิทยาลัย

สรุป

กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นประเด็นหนึ่งในการตรวจระบบประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งในประเด็นนี้ยังเป็นจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในขณะที่ประเด็นการพัฒนาด้านอื่นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากแล้วการผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถือเป็นเรื่องสำคัญขององค์กร เพราะสิ่งนี้ถือว่าเป็นงานหลักของมหาวิทยาลัย เพราะบัณฑิตที่จบไปนั้นถือเป็นแรงงานระดับคุณภาพที่จะขับเคลื่อนประเทศชาติและยุทธศาสตร์ชาติจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ากลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาประกอบด้วย 10 กลยุทธ์ย่อยได้แก่ 1.กลยุทธ์การปรับวิสัยทัศน์องค์กร 2.กลยุทธ์การบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย 3.กลยุทธ์การส่งเสริมการบริหารงานโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ 4.กลยุทธ์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้ 5.กลยุทธ์การพัฒนานโยบายการผลิตบัณฑิต 6.กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิต 7.กลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายการผลิตบัณฑิต 8.กลยุทธ์การผลิตบัณฑิตเชิงรุก 9.กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรการเรียน 10.กลยุทธ์การพัฒนาผลงานที่มีคุณภาพสูง หากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาสามารถดำเนินการได้ครบ ก็มั่นใจว่า จะสามารถผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศได้อย่างแน่นอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรนำกลยุทธ์การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทั้ง 10 กลยุทธ์ไปใช้อย่างจริงจังเพื่อการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลสู่ความเป็นเลิศ เพราะเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่สังคม รวมทั้ง ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ควรนำกลยุทธ์มาสู่การกำหนดนโยบายและการดำเนินการในภาคปฏิบัติ เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจ ความรู้เท่าทันความแตกต่างของสังคมอาเซียนในมิติต่างๆ และสามารถนำพาสังคมไทยให้ก้าวไปอย่างมั่นคงกับพันธมิตรอาเซียน ทั้งนี้เพื่อความมั่นคง

ของประเทศและของภูมิภาคโดยเฉพาะทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมตามคำขวัญของอาเซียนที่เป็นหนึ่งเดียวทั้ง ในด้านวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถือเป็นเรื่องสำคัญขององค์กร และสามารถสนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขันยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การนำกลยุทธการผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทั้ง 10 กลยุทธ์ไปใช้ ควรต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและบริบทของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ การผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศจะทำให้ได้บัณฑิตที่เน้นองค์ความรู้เป็นอัตลักษณ์ ผูกพันครู ปลูกฝังประชาชนให้สามารถเรียนรู้ในระดับสูง มีความเป็นมนุษย์ที่รับผิดชอบต่ออนาคตของโลกที่มีแนวโน้มเป็นนานาชาติ มีจิตวิญญาณในการทำทาย โดยไม่กลัวล้มเหลว

เอกสารอ้างอิง

- ¹ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ, พระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ, กรุงเทพฯ ฯ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2561.
- ² เพชรเอก โกศลวัฒน์, 2562, คู่มือการพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิต, พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ ฯ, สำนักพิมพ์วิบูลย์กิจ.
- ³ วรากร ทิพย์มนตรี, 2562, การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- ⁴ ปรัชญนันท์ นิลสุข และ ปณิตา วรรณพิรุณ, 2559, คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21, พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพฯ ฯ : บงกชพลับพลึง.
- ⁵ พีรพงษ์ ภัทรโยธิน, 2560, การออกแบบบัณฑิตยุคใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 9, กรุงเทพฯ ฯ : เนชั่นบุ๊คส์.
- ⁶ ศิริรัตน์ สุวรรณปรีชา, 2561, การปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ ฯ : โปสต์อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล.
- ⁷ กนกกาญจน์ พรหมจันทร์, 2558, คู่มือองค์กรแห่งการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ ฯ : เอ็มพันธ์จำกัด.
- ⁸ วีรพันธ์ มาจันถิก, 2558, การพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิต, พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ ฯ : พิมพ์เอ็มพันธ์จำกัด.
- ⁹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักพัฒนาระบบบริหารบุคคลและนิติการ, รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ, [เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2562] เข้าถึงได้จาก <http://personnel.obec.go.th/home/>
- ¹⁰ สุชาติ เอกประยูร, 2561, แนวทางการวิเคราะห์คุณภาพบัณฑิต, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ ฯ : นานมีบุ๊คส์.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ นาย สืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์

วัน เดือน ปี เกิด 15 มกราคม 2520

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2543	รัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2547	รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2550	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2557	ดุซมิบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2550-2553 ผู้ช่วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. 2554-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน ประธานโครงการรัฐศาสตร์